Regular sem-IV
4/5/19
2.30 pm to 5.30 pm
No. of pages - 02

SYBA sem-IV

20 copies.
4-5-19

QP Code : 34548

(3 Hours) (Total Marks : 100

N.B : 1. **All** questions are **compulsory**.
2. **All** questions carry **equal marks**.
3. **Figures** to the right **indicate marks** to a **sub-question**.

1. सटीपम् अनुवदत । (केवलं द्वौ) :

A) अधिकारः फलेः स्वाम्यमधिकारी च तत्प्रभुः । 10
तस्येतिवृत्तं कविभिराधिकारिकमुच्यते ।।
अस्योपकारणार्थं तु प्रासङ्गिकमितीष्यते ।
पताकास्थानकं योज्यं सुविचार्येह वस्तुनि ।।

B) एवमस्य प्रयोजनमुक्त्वा कारणमाह । 10
शक्तिर्निपुणता लोकशास्त्रकाव्याद्यवेक्षणात् ।
काव्यज्ञशिक्षयाभ्यास इति हेतुस्तदुद्भवे ।।

C) यः कौमारहरः स एव हि वरस्ता एव चैत्रक्षपा ।
स्ते चोन्मीलितमालतीसुरभयः प्रौढाः कदम्बानिलाः ।। 10
सा चैवास्मि तथापि तत्र सुरतव्यापारलीलाविधौ ।
रेवारोधसि वेतसीतरूतले चेतः समुत्कण्ठते ।।

2. केवलं द्वौ परिच्छेदौ लिखत ।

A) नायकभेदाः ।
B) वाच्यार्थानां व्यञ्जकत्वम् । 10
C) चतुर्विधः अभिनयः । 10

10

3. A) 'ईहामृगाङ्कवीथ्यः प्रहसनमिति रूपकाणि' - पूर्णतः स्पष्टीकुरुत ।
B) दशरूपकग्रन्थे उल्लेखितानिः नेतालक्षणानि स्पष्टीकुरुत । 10
B) ससन्दर्भं स्पष्टीकुरुत । 10
(i) सकलप्रयोजनमौलिभूतसमनन्तरमेव रसास्वादनसमुदभूतं विगलितवेद्यान्तरमानन्दम् । 10
(ii) वाच्यादयास्तदर्थाः स्युः ।

TURN OVER

43

4. केवलं द्वौ उत्तरत ।

A) संस्कृतम् आश्रित्य उत्तरत । 10

(i) दृश्यकाव्यं कथं अस्ति?

(ii) अन्या-नायिकायाः उदाहरणं लिखत ।

(iii) लक्षणाव्यापारस्य कृते के नियमाः आवश्यकाः?

(iv) उपदेशस्य त्रयः भेदाः लिखत ।

(v) पताकास्थानकं कदा प्रयुज्यते?

B) रिक्तस्थानानि पूरयत । 10

(नाटकम्, साधारणस्त्री, दृश्यश्रव्यत्व, सगुणौ, डिमाः, आरोपिता)

(i) तददोषौ शब्दार्थौ .... अनलंकृती पुनः क्वापि ।

(ii) लक्षणा .... क्रिया ।

(iii) .... अथ प्रकरणं भाणव्यायोगसमवकारडिमाः ।

(iv) .... भेदेन पुनः काव्यं द्विधा मतम् ।

(v) स्वान्या .... इति तद्गुणा नायिका त्रिधा ।

C) समानार्थकशद्वान् लिखत । 10

(i) लक्षणम् ।

(ii) रूपकाणि ।

(iii) नेता ।

(iv) उद्भवः ।

(v) प्रकाराः ।

5. टिप्पणीं लिखत । (केवलं द्वे) :

A) (i) प्रकरणम् । (i) व्यायोगः । 10

B) (ii) अनन्वयः । (ii) व्यतिरेकः । 10

C) (iii) सूचितार्थः । (iii) अभिधा । 10